

Силабус
навчальної дисципліни
ФІНАНСИ
2023-2024 навчальний рік

Освітня програма	«Фінанси, банківська справа та страхування»
Спеціальність	072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Рівень вищої освіти	перший / бакалаврський

Викладач	Доцент КОСТЕНКО Ганна Петрівна
Посилання на сайт	http://bdpu.org/faculties/gef/structure-gef/kaf-fin/composition-kaf-fin/kostenko/
Контактний тел.	+38 (050) 998-77-11
Е-mail викладача:	ann_kostenko@yahoo.com
Графік консультацій	Консультація відбуваються за допомогою дистанційних технологій у вільний від занять час

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
5/150	26	24	100	Залік

Семестр: осінній

Мова навчання: українська

Ключові слова: фінанси, фінансова система, фінансове право, фінансова політика, податкова система, бюджетна система, дефіцит, кредит.

Метою курсу є формування фундаментальних знань з функціонування фінансів та їх впливу на соціально-економічний розвиток суспільства, розширення та поглиблення теоретичних знань здобувачів освіти про фінансову систему держави, порядок формування та використання фондів фінансових ресурсів, які забезпечують функціонування кожної окремої її складової.

Предметом курсу є діяльність держави, підприємницьких структур, організацій та окремих громадян, яка пов'язана зі створенням і використанням фондів фінансових ресурсів.

Компетентності та програмні результати навчання: Загальні компетентності навчання: ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Спеціальні компетентності: СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку. Програмні результати навчання: ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем. ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування. ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем

(державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів. ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

Зміст курсу: Предмет фінансової науки як пізнання сутності фінансів. Генезис та еволюція фінансів. Становлення та розвиток фінансової науки. Фінансове право та фінансова політика. Податки. Податкова система. Бюджет і бюджетна система. Бюджетний дефіцит. Державний кредит. Місцеві фінанси. Бюджетний федералізм і фінансове вирівнювання. Соціальні позабюджетні фонди.

Методи навчання: словесні (лекція, пояснення, бесіда); наочні (демонстрування); практичні (практичні роботи, вправи); методи контролю і самоконтролю (усний, письмовий, тестовий).

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): викладачі та всі здобувачі освіти, що вивчають цей курс, зобов'язуються дотримуватись положень університету (<http://bdpu.org/public-information/position-bdpu/>) та розуміють, що за їх порушення несуть особисту відповідальність.

Навчальний курс враховує лекції, практичні заняття, самостійну й індивідуальну роботу. Відвідування занять з курсу є особистим вибором здобувача освіти. Здобувачі освіти повинні виконати усі завдання, що передбачені програмою курсу, у встановлений термін. У разі відсутності здобувача освіти з поважної причини (наприклад, лікарняний), презентація виконаних завдань може здійснюватися під час самостійної підготовки та консультацій викладача, а також здобувач має право на перескладання поточних оцінок. Перескладання відбувається у формі усної співбесіди. Підсумковий контроль у формі екзамену складається з розв'язання тестових завдань. При отриманні здобувачем освіти незадовільної підсумкової оцінки, він має право на перескладання у встановлені терміни.

Під час роботи над завданнями курсу не припустимо порушення академічної доброчесності. Відповідно до положень академічної доброчесності БДПУ за її порушення здобувач освіти може бути притягнутий до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, екзамен та ін.); повторне вивчення курсу (проходження компонента ОПП); відрахування з Університету; позбавлення академічної стипендії; позбавлення пільг з оплати навчання, наданих БДПУ.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: технічне (ПК, мультимедійний проектор, PowerPoint, Word, Excel, Moodle, Zoom, репозитарій), наочність (презентації у форматі PowerPoint), безкоштовний доступ до використання зони Wi-Fi БДПУ для забезпечення Інтернет-зв'язку; користування фондами читального залу, репозитарію та електронної бібліотеки БДПУ.

Система оцінювання та вимоги: формою підсумкового контролю успішності навчання є залік.

Для оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти застосовується внутрішня університетська 100-бальна шкала. Результати оцінювання навчальної дисципліни переводяться у національну 4-бальну шкалу та окремо конвертуються в шкалу ECTS шляхом ранжування навчальних досягнень.

Підсумкова рейтингова оцінка з курсу не може перевищувати 100 балів та розподіляється наступним чином: заходи поточного контролю – не перевищують 100 балів.

Системою нарахування балів, під час здійснення заходів поточного контролю, передбачена максимальна кількість балів: до 4 балів – за усні відповіді, розв'язання задач та виступ з доповіддю під час практичних занять. За виконання завдань за результатами самостійної роботи здобувачі отримують до 2 балів за вирішення задач, які виносяться на самостійну роботу, до 2 балів – за вирішення тестових завдань, в залежності від рівня складності та обсягу. За виконання індивідуальних завдань, зокрема за написання рефератів, здобувачі отримують

до 3 балів. Оцінювання проводиться за такими критеріями: 1) розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються; 2) уміння поєднувати теорію з практикою при розв'язанні практичних завдань; 3) логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки. Максимальний бал ставиться за умови відповідності виконаного завдання здобувачем або його усної відповіді всім трьом зазначеним критеріям.

Оцінювання реалізовано з урахуванням дотримання академічної доброчесності відповідно до чинних нормативних документів.

Кожен здобувач освіти має змогу отримати інформацію щодо його успішності в системі дистанційного навчання «Moodle».

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне тестування та самостійна робота										Сума
ЗМ 1	ЗМ 2	ЗМ 3	ЗМ 4	ЗМ 5	ЗМ 6	ЗМ 7	ЗМ 8	ЗМ 9	ЗМ 10	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	
10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів.

	Кількість балів					Разом
	Лекція	Практ. робота	Лаб. робота	Сам. робота	Інд. робота	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
Змістовий модуль 1.						
Тема 1.		0-6		0-2	0-2	0-10
Разом за змістовим модулем 1		0-6		0-2	0-2	0-10
Змістовий модуль 2.						
Тема 2.		0-6		0-2	0-2	0-10
Разом за змістовим модулем 2		0-6		0-2	0-2	0-10
Змістовий модуль 3.						
Тема 3.		0-6		0-2	0-2	0-10
Разом за змістовим модулем 3		0-6		0-2	0-2	0-10
Змістовий модуль 4.						
Тема 4.		0-6		0-2	0-2	0-10
Разом за змістовим модулем 4		0-6		0-2	0-2	0-10
Змістовий модуль 5.						
Тема 5.		0-6		0-2	0-2	0-10
Разом за змістовим модулем 5		0-6		0-2	0-2	0-10
Змістовий модуль 6.						
Тема 6.		0-6		0-2	0-2	0-10
Разом за змістовим модулем 6		0-6		0-2	0-2	0-10
Змістовий модуль 7.						
Тема 7.		0-6		0-2	0-2	0-10
Разом за змістовим модулем 7		0-6		0-2	0-2	0-10
Змістовий модуль 8.						
Тема 8.		0-6		0-2	0-2	0-10
Разом за змістовим модулем 8		0-6		0-2	0-2	0-10
Змістовий модуль 9.						

Тема 9.		0-6		0-2	0-2	0-10
Разом за змістовим модулем 9		0-6		0-2	0-2	0-10
Змістовий модуль 10.						
Тема 10.		0-6		0-2	0-2	0-10
Разом за змістовим модулем 10		0-6		0-2	0-2	0-10
Разом за змістовні модулі		0-60		0-20	0-20	0-100
Всього (залік)						0-100

Список рекомендованих джерел

Основні

1. Венгер В.В. Фінанси: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 432 с.
2. Вовчак, О.Д., Бучко І.Є., Костак З.Р. Гроші та кредит: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 424 с.
3. Гуцаленко Л.В., Дерій В.А., Коцупатрий М.М. Державний фінансовий контроль: навч. посіб. 2-е вид. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 424 с.
4. Кремень О.І., Кремень В.М. Фінанси: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 416 с.
5. Непочатенко О.О., Мельничук Н.Ю. Фінанси підприємств: підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 504 с.
6. Податкова система: навч. посіб. / за заг. ред. проф. В. Л. Андрушенка. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 416 с.
7. Тимохова Г.Б. Фінанси, гроші та кредит: навч. посіб. Київ : Кондор, 2019. 592 с.
8. Череп, О.Г., Столяр, О.Ю. Місцеві фінанси: навч. посіб. Київ : Кондор, 2018. 468 с.
9. Шпак Н.О., Ярошевич Н.Б., Побурко О.Я. Фінанси, гроші та кредит : навч. посіб. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 416 с.
10. Ярошевич Н.Б., Кондрат М.В., Ливдар І.Ю. Фінанси: Навч. посіб. Львів: Простір-М, 2018. 298с.

Додаткові

1. Актуальні проблеми прогнозування розвитку соціально-економічних систем : монографія / за ред. О.І. Черняка, П.В. Захарченка. Мелітополь : Видав. буд. ММД, 2019. 456 с.
2. Арістов Ю.Ю. Бюджетна система як інструмент соціально-економічного розвитку країни. *Економіка та держава*. 2020. № 3. С. 154–159. DOI: [10.32702/2306-6806.2020.3.154](https://doi.org/10.32702/2306-6806.2020.3.154).
3. Грушко В.І., Наконечна О.С., Чумаченко О.Г. Національні фінанси: підручник. Київ : ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2017. 660 с.
4. Даниленко А.І. Фінансові ризики: їх сутність та оцінювання на підприємствах України. *Фінанси України*. 2020. № 3. С. 7-22.
5. Захарченко П.В., Костенко Г.П. Методи та моделі фінансового прогнозування: посібник. Мелітополь : Видав. буд. Мелітопол. міськ. друкарні, 2018. 224 с.
6. Іваницька О.М., Кощук Т.В. Управління фіскальними ризиками в умовах пандемії COVID-19. *Фінанси України*. 2020. № 7. С. 47-61.
7. Кобеля М.Я. Теоретичні положення та суть фінансової політики держави. *Економіка та держава*. 2020. № 3. С. 160–164. DOI: [10.32702/2306-6806.2020.3.160](https://doi.org/10.32702/2306-6806.2020.3.160).
8. Кудряшов В.П. Застосування фіскальних правил у бюджетному плануванні. *Фінанси України*. 2020. № 6. С. 56-74.
9. Кузьменко О.В., Бойко А.О., Яровенко Г.М., Доценко Т.В. Сценарії реформування національної системи фінансового моніторингу. *Економіка та держава*. 2020. № 1. С. 9–15. DOI: [10.32702/2306-6806.2020.1.9](https://doi.org/10.32702/2306-6806.2020.1.9).
10. Ловінська Л.Г. Деякі аспекти звітності компаній про сталий розвиток. *Фінанси*

України. 2020. № 3. С. 23-42.

11. Любенко Н.М. Фінанси підприємств: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 262 с.

12. Соколовська А.М. Податкова політика в Україні у 2014–2019 рр.: формування, реалізація, оцінка наслідків. *Фінанси України*. 2020. № 7. С. 7-30.

13. Сторчай Н.М., Симоненко Л.І., Довженко В.А. Фінансова спроможність бюджетів об'єднаних територіальних громад в умовах реалізації адміністративно-територіальної реформи. *Економіка та держава*. 2020. № 2. С. 104–109. DOI: [10.32702/2306-6806.2020.2.104](https://doi.org/10.32702/2306-6806.2020.2.104).

14. Фінанси: підручник / І.О. Лютий, С.Я. Боринець, З.С. Варналій, та ін.; за ред. д.е.н., проф. І.О. Лютого. Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. 720 с.

15. Хомутенко А.В. Державний контроль ефективності управління державними фінансами України. *Економіка та держава*. 2020. № 2. С. 48–56. DOI: [10.32702/2306-6806.2020.2.48](https://doi.org/10.32702/2306-6806.2020.2.48).

16. Zakharchenko Pavlo V., Glazova Yana V., Zhvanenko Svitlana A., Kostenko Ganna P., Kucher Stanislav F., Mukhin Viktor S. Management of Innovation Processes in the Health Economy System of Ukraine. *Journal: WSEAS Transactions on Environment and Development*. 2021. Vol. 17. P. 722-731. URL: [https://wseas.com/journals/ead/2021/b405115-029\(2021\).pdf](https://wseas.com/journals/ead/2021/b405115-029(2021).pdf).

17. Костенко Г., Глазова Я. Застосування інструментарію прогнозування фінансових показників розвитку діяльності підприємств логістичної сфери. *Вчені записки Університету «КРОК»*, 1(69), 2023. 94–100. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2022-69-94-100>.

18. Гуменюк В.В., Костенко Г.П., Запихляк І. Б. Фінансовий потенціал курортно-рекреаційних територій Причорномор'я. *Фінанси України*. 2023. № 9. С. 118-128.

19. Костенко Г.П., Глазова Я.В. Управління фінансовими ресурсами міської територіальної громади. *Ефективна економіка*. 2024. № 4. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.4.45>.

20. Глазова Я.В., Костенко Г.П., Максишко Н.К. Інформаційний простір організації обліку в малому та середньому бізнесі в республіці Польща. Виклики та перспективи розвитку нової економіки на світовому, державному та регіональному рівнях : зб. матеріалів XVIII Міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 19-20 жовт. 2023 р. Запоріжжя: ЗНУ, 2023. С. 128-130.

21. Nestorenko, T., Ostenda, A., Kravchuk, Yu., Nestorenko, O. (2022). Entrepreneurship and universities: a place of academic business incubators. *Ukrainian Journal of Applied Economics and Technology*, 7(1), 63–71. <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2022-1-7>.

22. Nestorenko, T., Nestorenko, O., Morkūnas, M., Volkov, A., Baležentis, T, Štreimikienė, D., Cai, J. (2022) Optimization of Production Decisions Under Resource Constraints and Community Priorities. *Journal of Global Information Management*, 30(12), 1–24. <https://doi.org/10.4018/JGIM.304066>.

23. Nestorenko, T.P. (2020). «Economics of Superstars»: Opportunities and Threats for Field of Education. *Ukrainian Journal of Applied Economics and Technology*, 5(2), 8–15. <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2020-2-1>.

24. Несторенко, Т.П. (2021). Значення університету для економіки міста: приклад впливу переміщеного університету. *Вісник Хмельницького національного університету*, 5(1), 2021 (298), 223-227. [https://www.doi.org/10.31891/2307-5740-2021-298-5\(1\)-39](https://www.doi.org/10.31891/2307-5740-2021-298-5(1)-39).

Інформаційні ресурси

Бібліотека Верховної Ради України

<http://www.rada.gov.ua>

Науково-технічна бібліотека ім. Г.І.Денисенка НТУ «КП»

<http://www.libreri.ntu-kpi.kiev.ua>

Національна бібліотека України імені В.І Вернадського

<http://www.nbuv.gov.ua>

Національна парламентська бібліотека України	http://www.nplu.kiev.ua
Одеська державна наукова бібліотека ім. М.Горького	http://www.ognb.odessa.ua
Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Короленка	http://korolenko.kharkov.com
Дебет-Кредит: Український бухгалтерський портал	http://www.dtkr.com.ua
Все про бухгалтерський облік. Всеукраїнська професійна газета	http://www.vobu.com.ua/
Податки та бухгалтерський облік. Інформаційно-аналітична газета	http://www.nibu.factor.ua/
Аудиторська Палата України	http://www.apu.com.ua
Аудитор України	http://www.auditorukr.com.ua/journal/
Бізнес Інформ	https://www.business-inform.net/main/
Вісник. Офіційно про податки	http://www.visnuk.com.ua/
Державне управління: удосконалення та розвиток	http://www.dy.nayka.com.ua/
Економіка та держава	http://www.economy.in.ua/
Економіка. Фінанси. Право	http://www.efp.in.ua/uk/releases
Електронний журнал членів АПУ	https://www.apu.com.ua/
Ефективна економіка	http://www.economy.nayka.com.ua/
Інвестиції: практика та досвід	http://www.investplan.com.ua/
Фінанси України	http://finukr.org.ua/
Фінансовий контроль	https://fincontrol.com.ua/journal.php